

प्रयोजनमिति यद्मां व्यदेवीत्सजन्मनिप्रयोजनं जन्मसाफल्यं किं न मन्यतेऽपि तु मन्यत एव एवं पराक्रमादावपि योज्यं ॥ ५ ॥ ६ ॥ एषदासधर्मः भर्तुरुत्कर्षवर्णनं ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ अपोह्य अपकृष्य ॥ १० ॥
॥ ११ ॥ अभ्युत्समयित्वा प्रोत्साह्य ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ उदपादि उत्पन्नः ॥ १६ ॥ अतिघूतं पणितद्रव्यमर्यादामतिक्रान्तं योगक्षेमौ योगोलब्धेन राज्यादिना संबंधस्तस्य क्षेमः कल्याणं कुशलं क्षे

प्रयोजनं जन्मनि किं न मन्यते पराक्रमं पौरुषं चैव पार्थः ॥ पांचाल्यस्य द्रुपदस्यात्मजामिमां सभामध्ये यो व्यदेवीद्ग्लहेषु ॥ ५ ॥ वैशंपायन उवाच तद्वै श्रुत्वा
भीमसेनो त्यमर्षी भृशं निशश्वासत दार्तरूपः ॥ राजानुगोधर्मपाशानुबद्धो दहन्निवैनं क्रोधसंरक्तदृष्टिः ॥ ६ ॥ भीम उवाच नाहं कुप्ये स तपुत्रस्य राजन्नेषस
त्यं दासधर्मः प्रदिष्टः ॥ किं विद्विषो वै मामेवं व्याहरेयुर्ना देवीस्त्वं यद्यनयानरेन्द्र ॥ ७ ॥ वैशंपायन उवाच भीमसेन वचः श्रुत्वा राजा दुर्योधनस्तदा ॥ युधिष्ठि
रमुवाचे दंतूष्णीं भूतमचेतनं ॥ ८ ॥ भीमार्जुनौ यमौ चैव स्थितौ तेनृपशासने ॥ प्रभ्रं ब्रूहि च कृष्णां त्वमजितां यदि मन्यसे ॥ ९ ॥ एवमुक्त्वा तु कौंतेयमपोल्यवस
नं स्वकं ॥ स्मयन्निवैक्ष्य पांचालीमैश्वर्यमदमोहितः ॥ १० ॥ कदलीदंडसदृशं सर्वलक्षणसंयुतं ॥ गजहस्तप्रतीकाशं वज्रप्रतिमगौरवं ॥ ११ ॥ अभ्युत्समयित्वा
राधेयं भीममाधर्षयन्निव ॥ द्रौपद्याः प्रेक्षमाणायाः सव्यमूरुमदर्शयत् ॥ १२ ॥ भीमसेनस्तमालोक्य नेत्रे उत्फाल्य लोहिते ॥ प्रोवाच राजमध्ये तं सभां विश्रावयन्नि
व ॥ १३ ॥ पितृभिः सह सालोक्यं मास्म गच्छेद्दृकोदरः ॥ यद्येतमूरुगदयानभिध्यांते महाहवे ॥ १४ ॥ क्रुद्धस्य तस्य सर्वेभ्यः स्रोतोभ्यः पावकार्चिषः ॥ वक्षस्येव
विनिश्चेरुः कोटरेभ्यः प्रदह्यतः ॥ १५ ॥ विदुर उवाच परं भये पश्यत भीमसेनात्तद्बुद्ध्या ध्वं पार्थिवाः प्रातिपेयाः ॥ दैवे रितो नूनमयं पुरस्तात्परो न यो भरतेषूद
पादि ॥ १६ ॥ अतिघूतं कृतमिदं धार्तराष्ट्राय स्मात्स्त्रियं विवदध्वं सभायां ॥ योगक्षेमौ न श्यतो वः समग्रौ पापान्मंत्रान्कुरवो मंत्रयन्ति ॥ १७ ॥ इमं धर्मं कुरवो जा
नता शुध्वस्ते धर्मं परिषत्सं प्रदुष्येत् ॥ इमां चेत्पूर्वं कितवोऽग्लहिष्यदीशो भविष्यदपराजितात्मा ॥ १८ ॥ स्वप्ने यथैतद्विजितं धनं स्यादेवं मन्येयस्य दीव्यत्यनीशः ॥
गांधारराजस्य वचो निशम्य धर्मादस्मात्कुरवो मापयात् ॥ १९ ॥

मम स्त्रियामित्यमरः ॥ १७ ॥ परिषत्सभा संप्रदुष्येत् धर्मातिक्रमादिति शेषः कितवो युधिष्ठिरः अपराजितात्मा स न पूर्वंचेत् अग्लहिष्यत् पणीकृतवान् भविष्यत्तर्हि सा भवद्दासी स्यादेवेति भावः ॥ १८ ॥
यस्येतेन धनेनानीशो दीव्यतितत्स्वमेयथा धनं आभासजितं तद्वदित्यर्थः यस्यैतेन स्यतद्धनमिति स्थितिस्तु दासभावेऽर्जितं धनं स्वामिगामीत्याह न तु ततः प्राप्तमपीति मापयात्मा गच्छता ॥ १९ ॥